

NVAO O NEDERLAND

**PROTOCOL TOETSING
AANVULLENDE EISEN BIJ
TOELATING VANWEGE
ONDERWIJSCONCEPT**

FEBRUARI 2022

NVAO NEDERLAND

PROTOCOL TOETSING AANVULLENDE EISEN BIJ TOELATING VANWEGE ONDERWIJSCONCEPT

FEBRUARI 2022

Inhoud

1	Achtergrond.....	4
2	Wettelijke kader	5
3	Toetsing.....	6
	3.1. Uitgangspunten bij toetsing	6
	3.2. Criteria.....	6
4	Procedure.....	7
	4.1. Uitgangspunten bij toetsing	7
	4.2. Behandeling.....	7

1 Achtergrond

Instellingen hebben onder bepaalde omstandigheden de mogelijkheid aanvullende eisen te stellen bij de toelating van studenten tot bacheloropleidingen in het hbo en wo. Met de inwerkingtreding van de Wet Kwaliteit in verscheidenheid hoger onderwijs (2013) is het mogelijk vanwege een specifiek onderwijsconcept op opleidingsniveau eisen te stellen bij de toelating van aspirant-studenten.¹

Selectie is mogelijk op basis van zogeheten aanvullende eisen: kennis, vaardigheden en eigenschappen van de aspirant-student. Ze zijn 'aanvullend' ten opzichte van de reguliere toelatingcriteria gebaseerd op vooropleiding (neergelegd in artikelen [7.24](#) en [7.25](#) WHW).

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap beslist of een opleiding bij toelating aanvullende eisen mag stellen. Wat betreft aanvullende eisen vanwege een specifiek onderwijsconcept ("organisatie en inrichting van het onderwijs") laat de minister zich adviseren door de NVAO.

De NVAO toetst de noodzaak tot het stellen van aanvullende eisen vanwege het onderwijsconcept. Dit protocol regelt de toetsing door de NVAO.

¹ Wet van 10 juli 2013 tot wijziging van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek en enkele andere wetten in verband met de uitvoering van diverse maatregelen, aangekondigd in de Strategische Agenda Hoger onderwijs, Onderzoek en Wetenschap (Wet Kwaliteit in verscheidenheid hoger onderwijs), Stb. 2013, 298.

2 Wettelijke kader

Een opleiding die bij toelating aanvullende eisen hanteert, moet voldoen aan het bepaalde in artikelen [7.26](#) eerste lid of [7.26a](#) van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW). Dit protocol ziet op de toetsing van aanvullende eisen van artikel [7.26](#), eerste lid, WHW. De nadere uitwerking hiervan is opgenomen in artikel [3.2](#) Regeling aanmelding en toelating hoger onderwijs.

Artikel [7.26](#) (betreffende alle bacheloropleidingen, behalve de (leraren)opleidingen op het gebied van de kunst):

“Indien de uitoefening van het beroep of de beroepen waarop een opleiding voorbereidt, dan wel de organisatie en de inrichting van het onderwijs, specifieke eisen stelt ten aanzien van kennis of vaardigheden die niet of niet in voldoende mate onderdeel zijn van het voortgezet onderwijs [...] of van het beroepsonderwijs [...], onderscheidenlijk specifieke eisen stelt ten aanzien van de eigenschappen van de student, kunnen bij ministeriële regeling opleidingen worden aangewezen die op daarbij aangegeven gronden eisen kunnen stellen in aanvulling op de eisen, bedoeld in artikel [7.24](#). Het instellingsbestuur stelt een regeling vast voor de selectiecriteria en -procedure. De selectiecriteria kunnen uitsluitend eisen bevatten die direct verband houden met de gronden, bedoeld in de eerste volzin. [...]”

Artikel [3.2](#), tweede lid Regeling aanmelding en toelating hoger onderwijs:

De minister neemt op een aanvraag van het betreffende instellingsbestuur, of de betreffende instellingsbesturen gezamenlijk als het opleidingen betreft met dezelfde naam, een opleiding op in [bijlage E](#), indien met de aanvraag is aangetoond, dat:

- a. de opleiding zich onderscheidt door een specifiek onderwijsconcept;
- b. objectieve gronden het stellen van aanvullende eisen voor toelating tot de opleiding noodzakelijk maken in verband met het tot zijn recht komen van het onderwijsconcept;
- c. de aanvullende eisen geen betrekking hebben op een bepaald vakgebied of discipline;
- d. het stellen van de aanvullende eisen geen afbreuk doet aan de toegankelijkheid van het betreffende hoger onderwijs.

In de toelichting op de wettelijke bepaling is het volgende opgenomen:

“het moet gaan om een combinatie van ten minste twee soorten toelatingseisen, bijvoorbeeld een combinatie van één of meer eisen die betrekking hebben op cognitieve eigenschappen en één of meer eisen die betrekking hebben op non-cognitieve eigenschappen. Dit doet recht aan het feit dat studiesucces door diverse factoren wordt beïnvloed, zoals persoonlijkheidskenmerken, eerdere onderwijsprestaties en motivatie van de aspirant-student en organisatiekenmerken van de opleiding. Toelating kan dus niet uitsluitend betrekking hebben op het criterium eindexamencijfers”.

En:

“De te stellen eisen hebben geen betrekking op een bepaald vakgebied of een bepaalde discipline, zoals rechten of natuurkunde”

3. Toetsing

De instelling legt aan de NVAO een verzoek voor om aanvullende eisen te mogen hanteren bij toelating tot een specifieke opleiding vanwege de organisatie en inrichting van die opleiding (onderwijsconcept). De NVAO stelt een advies op aan de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap na toetsing op de volgende gronden.

3.1. Uitgangspunten bij toetsing

De NVAO hanteert de volgende uitgangspunten bij toetsing van een verzoek:

1. De bewijslast ligt bij de instelling; zij toont de noodzaak aan voor het stellen van aanvullende eisen;
2. De toetsing door de NVAO beperkt zich tot de noodzaak van de aanvullende toelatingseisen en de geldigheid van de selectiegrond. De uitvoering van het selectie instrument (met de vertaling in concrete criteria en normstelling) wordt niet vooraf getoetst. Dat maakt deel uit van het reguliere onderzoek bij accreditatie, evenals de kwaliteit van het onderwijsconcept.

3.2. Criteria

Bovenstaande uitgangspunten zijn geconcretiseerd in de volgende criteria:

1. De opleiding heeft een specifiek onderwijsconcept dat aansluit bij de beoogde eindkwalificatie van de opleiding, blijkend uit de beoordeling als tenminste 'voldoende' op standaard 2 'onderwijsleeromgeving' (beperkt kader) of standaard 4 'vormgeving programma' (uitgebreid kader) ten behoeve van accreditatie of toets nieuwe opleiding;
2. Om het onderwijsconcept ten volle tot zijn recht te laten komen zodat studenten daar optimaal profijt van hebben, is een studentengroep met specifieke kennis, vaardigheden of eigenschappen noodzakelijk;
3. De selectiegrond betreft de onder 2 genoemde kennis, vaardigheden of eigenschappen van de aspirant-student die direct verband houden met het onderwijsconcept.

Daarnaast toetst de NVAO of er sprake is van één of meerdere van onderstaande situaties. In deze situaties is het niet mogelijk aanvullende eisen te hanteren.

1. De voorgestelde selectiegrond betreft de inhoud van vakken uit het voortgezet onderwijs of het beroepsonderwijs;
2. De voorgestelde selectiegrond betreft de huidige werkplek van de student (is in de wet geregeld via eisen aan de werkring);
3. De voorgestelde selectiegrond betreft kennis of vaardigheden in een bepaald vakgebied of discipline.

4. Procedure

Om te komen tot een advies aan de minister reikt de verzoekende instelling onderstaand omschreven informatiedossier aan. Een dergelijk verzoek kan op ieder moment worden ingediend en hoeft niet verbonden te zijn aan een aanvraag om accreditatie of toets nieuwe opleiding. De NVAO volgt de beschreven behandelwijze.

4.1. Uitgangspunten bij toetsing

In het dossier dat ten grondslag ligt aan de advisering door de NVAO dient de instelling een overzicht te geven van het volgende:

- Vermelding van de opleiding;
- Beschrijving van het onderwijsconcept;
- De voorgestelde selectiegrond;
- De instelling motiveert dat aan bovenstaande criteria wordt voldaan.

4.2. Behandeling

De instelling dient het verzoek om advies digitaal in bij de NVAO via webaanvraag@nvaonet.nl.

De NVAO streeft ernaar binnen een periode van drie maanden nadat een aanvraag is gedaan, een advies uit te brengen.

Het informatiedossier van de instelling dient de NVAO in staat te stellen tot een advies te komen. In voorkomende gevallen kan de NVAO een commissie van deskundigen instellen om haar te adviseren. Wanneer het informatiedossier al is onderbouwd met een rapport van externe onafhankelijke deskundigen, is dat in beginsel niet nodig maar voor de oordeelsvorming door de NVAO kan het nodig zijn dat een aanvullend gesprek met de deskundigen of een aanvullend rapport noodzakelijk is.

De NVAO stuurt het advies aan de instelling. De instelling kan zich met het advies melden bij het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap met de aanvraag de opleiding op te nemen in [bijlage E](#) van de ministeriële [regeling](#). Een aanvraag bij de Minister moet uiterlijk op 1 mei van het kalenderjaar voorafgaand aan het studiejaar waarvoor de aanvullende eisen voor het eerst zullen gelden worden ingediend.

De kosten verbonden aan deze procedure staan vermeldt op de [website](#) van de NVAO.

